

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

SFS 2019:503

Publicerad
den 2 juli 2019

Utfärdad den 27 juni 2019

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

dels att 4, 42 a och 44 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 41 d och 41 e §§, av följande lydelse.

4 §² Ett avtal är ogiltigt i den mån det innebär att en rättighet eller skyldighet enligt denna lag upphävs eller inskränks.

Genom ett kollektivavtal får det dock göras avvikelser från 11, 12, 14 och 19 §§, 20 § första stycket, 21, 22 och 28 §§, 29 § tredje meningen, 33–40 §§, 43 § andra stycket samt 64 och 65 §§. Kollektivavtalet får inte innebära att mindre förmånliga regler ska tillämpas för arbetstagarsidan än som följer av rådets direktiv 98/59/EG av den 20 juli 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kollektiva uppsägningar, eller av rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter, båda i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1794.

I ett kollektivavtal får det också föreskrivas längre gående fredsplikt än som anges i 41, 41 a, 41 b, 41 e och 44 §§ eller ett längre gående skadeståndsansvar än det som följer av denna lag.

41 d § En arbetstagare får inte vidta eller delta i en stridsåtgärd mot en kollektivavtalsbunden arbetsgivare till stöd för krav i en fråga som är reglerad genom arbetsgivarens kollektivavtal

1. om stridsåtgärden inte i behörig ordning har beslutats av arbetstagarens organisation,

2. om stridsåtgärden inte har till ändamål att uppnå kollektivavtalsbundenhet mellan arbetsgivaren och arbetstagarorganisationen,

3. om arbetstagarorganisationen inte har förhandlat med arbetsgivaren eller arbetsgivarens organisation om de krav som arbetstagarorganisationen ställer, eller

4. om arbetstagarorganisationen kräver att arbetsgivaren ska tillämpa det kollektivavtal som organisationen vill uppnå på ett sådant sätt att det tränger undan arbetsgivarens befintliga kollektivavtal.

En stridsåtgärd som strider mot första stycket är olovlig.

¹ Prop. 2018/19:105, bet. 2018/19:AU13, rskr. 2018/19:283.

² Senaste lydelse 2017:362.

Den allmänna förhandlingsrätten i 10 § ska tillämpas vid förhandlingar enligt första stycket även om arbetstagarorganisationen saknar medlemmar som är anställda hos arbetsgivaren. Skyldigheten att förhandla gäller inte om det har funnits hinder mot förhandlingen som inte har berott på arbetstagarorganisationen.

Bestämmelserna i denna paragraf ska inte tillämpas på en stridsåtgärd som har till ändamål att stödja någon annans lovliga stridsåtgärd eller på en indrivningsblockad.

41 e § En arbetsgivare eller en arbetstagar får inte vidta eller delta i en stridsåtgärd som har till ändamål att utöva påtryckning i en rättstvist.

En stridsåtgärd som strider mot första stycket är olovlig.

Första stycket tillämpas inte på stridsåtgärder som omfattas av förbudet mot stridsåtgärder i rättstvister i 41 § första stycket 1.

Första stycket hindrar inte en indrivningsblockad.

42 a §³ Bestämmelserna i 41 d § första stycket 4 och 42 § första stycket ska inte tillämpas när en organisation vidtar åtgärder med anledning av arbetsförhållanden som denna lag inte är direkt tillämplig på.

Trots första stycket ska 41 d § första stycket 4 och 42 § första stycket tillämpas när åtgärder vidtas mot en arbetsgivare som är etablerad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz och som utstationerar arbetstagar i Sverige enligt lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagar.

44 § Om en part vid en förhandling om kollektivavtal har begärt att en fråga som avses i 32 § ska regleras i avtalet eller i ett särskilt avtal, men frågan inte har blivit uttryckligt reglerad när avtalet sluts, ska frågan inte till följd av det slutna avtalet anses omfattad av fredsplikt enligt 41 § vid en senare förhandling om reglering av frågan i ett särskilt avtal.

Första stycket ska inte tillämpas om det slutna kollektivavtalet har tillkommit efter en stridsåtgärd mot en kollektivavtalsbunden arbetsgivare i en sådan situation som avses i 41 d §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2019.

2. Bestämmelserna ska inte tillämpas när det gäller en stridsåtgärd som har påbörjats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

IBRAHIM BAYLAN

Catharina Nordlander
(Arbetsmarknadsdepartementet)

³ Senaste lydelse 2017:321.